KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

Uusi vuosi alkaa - Ny år börjar

TAMMIKUU
JANUARI

N:o 1 - 1958

KÄYTTÄKÄÄ ONNITTELUADRESSEJA

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21 × 27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

TAMMIKUU | 63. VUOSIKERTA | N:o 1 . 1958

Maaliskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset, kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen helmikuun 1 päivää

YHDISTYSTOIMINNASTA

Kuurot yleensä antavat suuren arvon omille yhdistyksillensä. Yhdistyksen hyväksi he nurkumatta tekevät palveluksia ja uhrauksia. Vain yhtenä esimerkkinä monien muiden joukosta mainittakoon, että Vaasan kuurojenyhdistyksen jäsenet tekivät 9.000 talkootyötuntia talonsa hyväksi, mikä rahassa arvioiden on noin kaksi miljoonaa markkaa.

Kun yhdistys ja sen toiminta katsotaan näin tärkeäksi, niin on myös erikoista huolta ja huomiota kiinnitettävä siihen, että kuurojenyhdistyksen toimihenkilöiksi saadaan päteviä ja luotettavia voimia. Varsinkin puheenjohtajan merkitys on koko yhdistyksen toiminnalle tärkeä. Puheenjohtajalla tulisi olla arvovaltaa, ei sellaista, jota voidaan käyttää väärin ja toisten painostamiseen, vaan hänen tulisi katsoa asioita tasapuolisesti ja maltillisesti. Hänen tulisi olla älykäs ja keksiä oikeita ratkaisuja silloin, kun muut näyttävät epävarmoilta. Hänellä tulisi olla rohkeutta, mutta ei uhkarohkeutta. Ennen kaikkea hänellä tulee olla innostusta yhdistyksen asioita kohtaan, »kipinätä», joka voi innostaa toisiakin ponnisteluun yhdistyksensä hyväksi.

Ei ole myöskään toisarvoinen asia, millainen yhdistyksen sihteeri on. Hän on yhdistyksen »työjuhta», hänelle jätetään kaikki kirjalliset ja monet muutkin tehtävät. Ei ole samantekevää, miten nämä tehtävät hoidetaan, myöhästyvätkö asiakirjat, millainen kieliasu niissä on, miten asiat on perusteltu jms.

Rahastonhoitajalta vaaditaan ennen muuta rehellisyyttä ja kirjanpitotaitoa. Hänen täytyy huolellisesti hoitaa kaikki tulo- ja menotositteensa ja merkitä ne kirjoihinsa oikein. Huolellisesti hoidetut tilit ovat myös tilintarkastajille suuri helpotus. Tilintarkastajiksi olisi aina valittava mahdollisimman päteviä henkilöitä, kuulevia tai kuuroja; pääasia, että tilien tarkastus on huolellisissa ja vaativissa käsissä.

Jotta yhdistys voisi saada onnistuneet toimihenkilöt, vaatii heidän valintansa myös kaikilta yhdistyksen jäseniltä tasapuolisuutta ja malttia. Jäsenten ei sovi tehdä ehdotuksiaan esim. vain ystävyyden perusteella. Ei saisi esiintyä myöskään mitään ryhmäpyyteitä, ei tulisi katsoa, onko kysymyksessä mies tai nainen, ei sitä, onko henkilö ruotsin- tai suomenkielinen. Silmämääränä tulisi olla vain yhdistyksen etu. Avoin ja rehellinen arvostelu on hyväksi, mutta ns. »klikkien» syntyminen yhdistykseen ei tiedä yhdistystoiminnalle hyvää. Kuurojenyhdistysten toiminnalle on ollut suuri etu siitä, että politiikka ja kieliriidat eivät sinne ole löytäneet.

Onnistuneen yhdistystoiminnan luovat lopultakin yhdistyksen jäsenet itse. Raitis ja muutenkin ryhdikäs elämäntapa ynnä käyttäytyminen luovat yhdistystoiminnan pohjan ja perustan.

Kirje Afrikasta Kuurojen lehdelle

Kerenin kuurojenkoulu 20. 10. 1957

Rakkaat ystävämme!

Kiitämme teitä saamistamme tervehdyksistä. Me odotamme nyt joulua. Me saamme lahjoja joulupukilta. Meidän suurin lahjamme on Jeesus. Me rakastamme häntä. Jeesuskin rakastaa meitä.

Me kiitämme teitä kaikkia omasta koulustamme. Me opimme tuntemaan Jeesuksen ja monia hyviä asioita.

Kiitollisina, teidän

Haile Salamavi Seggai Lette Aiale Meheret
Asrar Abdu Tebe Eiob Martta Hedega

The Deaf's school in Keren 20. 10. 1957

Our dear Friends!

We thank You for the greetings! We wait now for the Christmas. We get gifts of the goblin Our greatest gift is Jesus We love Him. Jesus loves us too.

We thank you all for our own school We learn know Jesus and many good things.

Gratefully Your

Haile, Salamawi, Zeggai, Lette, Ayale, Meheret, Asrar, Abdu, Tebe, Eyob, Martha Hedega.

KETÄ KUUNTELET?

»Joka kuulee teitä, se kuulee minua, ja joka hylkää teidät, hylkää minut . . .» Luuk. 10: 16

On olemassa totuuden ja valheen puolesta taistelijoita. Sillä me voimme olla vain totuuden tai valheen puolesta. Molempien edustajat ovat syntisiä. Se ihme siinä on, että totuuden puolesta on kyllä syntinen, mutta samalla kertaa vanhurskautettu Jeesuksen kautta, koska hän uskoo Jeesuksen sovintokuolemaan, on hän vapautettu Jumalan lapsi. Valheen puolesta kulkee Jumalan tuomion alla, hän on ilman Jumalan uskoa, hänellä on oma uskomus ihmisen pelastuksesta, tai ei uskoa ollenkaan, sellainenkin olettamus valheveljellä voi olla: »kun kaatuu, siihen maatuu ja siihen jää!» Tämä on raskasta epäuskoa. Ihminen kaipaa sielullensa ravintoa. Hän etsii tyydytystä. Ravintona on totuus — tai valhe.

Kenenkä sanaan uskot?

Jos kuuntelet totuuden puolesta julistajaa, et kuuntele vain ihmistä, vaan, kuten Jumalan sana sanoo yllämainitussa tekstikohdassa, kuuntelet Jeesusta. Näet ehkä vikoja ihmisessä joka totuuden puolesta puhuu, mutta et näe sydämeen, siellä on kilvoittelijan taistelijan henki, vain Jumala tietää. Totuuden puolesta olevan rukous on monasti: »Herra, sinä tiedät kaikki; sinä tiedät, että olet rakas» (Joh. 21: 17). Herra on rakas, kun lankean ja erehdyn nostaa Hän minut ylös, Hänen anteeksiantamuksensa tekee minut jälleen iloiseksi; Hänen laupeutensa lohduttaa minua, Hänen armahtavaisuutensa nöyrryttää ja hiljentää minut, siksi puhun tästä totuudesta, sillä Hän Jeesus on totuus! Jeesus puhuu Sinulle Simonin ja Marian kautta, siitä hyvästä osasta jota ei oteta pois. Ota vastaan tämä hyvä osa, evankeliumi, Jumalan lahja ja iankaikkinen elämä.

Kenenkä sanaan uskot?

Valhe ja epäusko hylkää Jeesuksen, se hylkää myös seurakuntakokouksen ja Jumalan Sanan lukemisen. Valhe heittää raskaat varjonsa kuolemansairaalle ihmiselle, vielä raskaammat ovat ne mullat jotka kätkevät tuomittuun maahan kylmenneen ihmisruumiin. Sinä päivänä painaa se hyljätty Sana, jota ystävän kautta tarjottiin sinulle, se sulkee taivaan portin. Sanan tarkoitus oli pelastaa — mutta se hyljättiin — sen vuoksi se sana tuomitsee sinut. Ystäväni Jumalalle rakas lapsi tule takaisin, palaa takaisin, Herra pelastaa sinut ja parantaa ja vahvistaa. Hän lähettää sinut jälleen palvelemaan lähimmäisiäsi. Nouse ylös, älä katso tappiotasi, älä häpeä ihmisiä, älä pelkää, Herralla on paljon anteeksiantamusta. Hän rakastaa sinua hyvin paljon! Hän palauttaa sinulle uskon ja ilon. Ja siunaa sinun elämäsi. Tule.

Reino Grev.

UUTENA TOIMITTAJANA tulee helmikuun numerosta alkaen liittymään lehtemme toimitukseen rouva *Ulla-Birgitta Laine,* joka hoitaa ruotsinkielisen osaston. Lausumme hänet tervetulleeksi!

25 vuotisjuhla Oulussa

Oulun Kuurojen Yhdistys vietti 25-vuotisjuhlaansa lauantaina marraskuun 23 p:nä 1957.

Määräajan lähestyessä yhdistyksen toimitalo täyttyi ääriään myöten kutsuvieraista ja jäsenistä. Juhlaa kunnioittivat läsnäolollaan mm. kuurojenkoulun entiset opettajat professorin rouva Jenny Paulaharju, rouva Anna Vapaasalo, koulun johtaja Emil Engblom rouvineen ja useat nykyiset opettajat sekä kirkkoherra Olavi Airas, pastori Heikki Hyvärinen rouvineen ja rouva Maija Pääkkönen.

Ohjelma aloitettiin yhteisesti lauletulla maakuntalaululla »Kymmenen virran maa», jonka viittoi rouva Annikki Ström kuuroille.

Tervehdyspuheen piti yhdistyksen puheenjohtaja Sulo Tyyniaho, korostaen yhdistyksen tarpeellisuutta etenkin Pohjois-Suomen kuuroille.

Sen jälkeen rouva Mirja Korhonen viittoi Sakari Topeliuksen kirjoittaman aamulaulun »Tuhanten rantain partahilla heräjä armas synnyinmaa . . .».

Juhlapuheen piti toimittaja Rurik Pitkänen. Kauniissa ja mieliä lämmittävässä puheessaan hän tähdensi kuinka suuriarvoista työtä yhdistys tekee jäsenistönsä hyväksi sekä, että Oulun Kuurojen Yhdistys on onnellisessa asemassa, kun sillä on lähimpänä naapurinaan kuurojenkoulu ja sen opettajat, jotka ovat suuriarvoisella tavalla olleet toimimassa yhdistyksessä sen perustamisesta saakka. Samalla hän erikoisesti mainitsi opettaja Pääkkösen pitkäaikaisesta uhrautuvasta työstä yhdistyksen hyväksi ja ojensi opettaja Pääkkösen leskelle rouva Maija Pääkköselle Oulun Kuurojen Yhdistyksen anoman ja Suomen Kuurojen Liiton myöntämän pronssisen ansiomitalin, jonka sai myös pastori Heikki Hyvärinen. Hopeaisen ansiomitalin hän

Monivuotinen puheenjohtaja ja suurlahjoittaja Sulo Tyyniaho vastaanottaa SKL:n hop. ansiomitalin.

Juhlayleisöä Oulun yhdistyksen 25-vuotisjuhlassa.

ojensi yhdistyksen pitkäaikaiselle puheenjohtajalle ja suurlahjoittajalle Sulo Tyyniaholle.

Puheen jälkeen esitti Oulun Kuurojen Yhdistyksen viittomakuoro rva Mirja Korhosen johdolla Koskenniemen »Finlandian».

Väliajalla tarjottiin kaikille 25-vuotisjuhlan kunniaksi ilmaiset kahvit.

Sen jälkeen esitti hra Heikki Korhonen yhdistyksen 25-vuotishistoriikin, mainiten, että Oulun Kuurojen Yhdistys perustettiin marraskuun 27 p:nä 1932. Jo ensimmäisessä kokouksessaan sillä oli haaveena saada oma toimitalo. Kun tämä kaukainen haave on nyt toteutunut ja yhdistys saa viettää 25-vuotisjuhlaansa oman kodin suojissa, se tahtoo erikoisesti kiittää Oulun kaupungin johtohenkilöitä, Oulun seurakunnan johtajia, Suomen Kuurojen Liittoa ja kuurojenkoulun johtajaa ja opettajia, ennenkaikkea opettaja Lautsilaa, sekä kaikkia yhdistyksen jäseniä ja ystäviä, jotka ovat myötävaikuttaneet oman kodin saamiseksi yhdistykselle. Hän mainitsi myöskin kuurojen uhrautuvasta talkootoiminnasta talon rakentamisen aikana, sekä että yhdistyksen talon velat ovat vielä yli 900.000 mk. Talon ollessa jo 4 vuotta yhdistyksen käytössä siellä on järjestetty monenlaisia kursseja, etupäässä Oulun Kuurojen Ystävät-yhdistyksen toimesta, sekä jokaviikkoiset illanvietot ja kuurojen Raamattupiiri. Urheiluseura »Ryhti» ja shakkikerho »Turna» ovat myöskin pitäneet juhliaan ja illanviettojaan, samoin Oulun seudun Huonokuuloisten Yhdistys.

Erikoisella kiitoksella mainittiin Suomen Kuurojen Liiton esitelmätoiminta yhdistyksen toiminnan rikastuttajana. Samalla kutsuttiin toimittaja Rurik Pitkänen yhdistyksen kunniajäseneksi.

Puheen lopussa hän jakoi puheenjohtaja Sulo Tyyniahon kanssa yhdistyksen vapaajäsenkirjat seuraaville jäsenille, jotka uskollisesti ovat olleet mukana 25 vuoden ajan: rouva Anna Vapaasalo, rouva Anna Niskala, Signe ja Erkki Kettunen ja Jaakko Ukkola.

Vapaiden puheiden aikana toimittaja Rurik Pitkänen esitti Suomen Kuurojen Liiton onnittelut, kirkkoherra Airas Oulun Seurakunnan, johtaja Engblom kuurojenkoulun opettajien, samalla luovuttaen kauniit kynttiläjalat ja kukkavihkon lahjana yhdistykselle, sihteeri Heikinheimo Oulun seudun Huonokuuloisten Yhdistyksen, Boris Ström Urheiluseura Ryhdin ja August Nurkkala Shakkikerho »Turnan».

Kirjeitse onnitteli johtaja Urho Kierimo sekä sähkein ja adressein Helsingin, Turun, Tampereen, Jyväskylän, Kokkolan, Tyrvään, Hämeenlinnan, Riihimäen, Säynätsalon, Alavuuden, Äänekosken, Lappeenrannan, Pietarsaaren, Kotkan, Lahden, Karjalan, Mikkelin yhdistykset sekä Ella ja E. Mattila, Alli Rönkkömäki ja Katri Paulamäki.

Arvokas 25-vuotisjuhla päättyi yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Seuraavana aamuna klo 10 kokoontui yhdistyksen johtokunta ja runsaasti jäseniä hautausmaalle, jossa yhdistyksen puolesta laskettiin kukkavihot opettaja Kaarlo Pääkkösen, johtaja Edv. Lück'in, Jaakko Niskalan ja Ilo Kangasniemen hautakummuille.

Samana päivänä klo 12 oli kuurojen Jumalanpalvelus yhdistyksen talolla, jossa saarnasi past. Heikki Hyvärinen. Klo 13 alkoivat esitelmäpäivät, jonka ohjelmasta mainittakoon toimittaja Pitkäsen esitelmä Nobelin palkinnon perustajasta dynamiittikuningas Alfred Nobelista, Ota tai jätä -kilpailu, huutokauppa ym. hauskaa.

H. K.

POHJOISMAINEN KUUROJEN NUORISOLEIRI

Kolmas pohjoismainen kuurojen nuorisoleiri pidetään ensi kesänä heinäkuun alkupuolella Suomessa. Jo nyt kehoitamme nuoria ottamaan huomioon tämän ja aloittamaan säästämisen leirikassaa varten. Silloinpa ei rahapula yllätä leirille lähdettäessä. Leiriaikaa ja -paikkaa ei vielä ole lyöty lukkoon, mutta pian saatte tietoja lisää.

Leiriterveisin

Nuorisoleirikomitea

Kuulumisia maanviljelyskoulusta

Siitä on nyt aikaa vähän yli vuoden, kun ensimmäiset kuurot pojat saapuivat Invaliidisäätiön Maatalousoppilaitokseen Mäntsälän Saareen, aloittaakseen opintonsa ammattitaitoisiksi »maa-Jusseiksi». Tässä kertoilee eräs heistä vähän kuulumisia Kuurojen lehdelle ensimmäisen opintovuoden kokemuksista ja huomioista.

Suoraan sanoen ensi saapuminen kouluun tuntui hieman kolkolta. Se tunne johtui kai hyytävän kylmästä tuulesta, joka yli peltoaukeain puhaltaen ensimmäisenä tervehti kouluun tulijaa. Mutta sisällä koulussa tervehtivät ystävälliset kädet ja se lievensi ensivaikutelmaa. Aluksi tutustuttiin kouluun ja tovereihin, jotkut pojista tunsivatkin toisensa jo ennestään, mutta monia uusia tuttavuuksia solmittiin. Katselimme koulutilan laajoja peltoja, rakennuksia ja koneita. Kaikki oli niin suurta omaan pieneen kotitilaan verrattuna.

Ensimmäisen lukuvuoden opetusohjelmassa oli aamupäivät koulua luokassa ja iltapäivisin töitä eri työpaikoilla. Työt olivat vaihtelevia ja se teki työnteon hauskemmaksi. Jokainen pojista vuorollaan joutui myös harjoittelemaan koulutilan navetassa ja sikalassa. Työvuorot niissä olivat viikon kestäviä.

Niin meni talvi. Huhtikuun lopulla loppui opetus luokassa ja toukokuussa alkoivat maanviljelystyöt. Peltoja kynnettiin, äestettiin, kylvettiin ja jyrättiin. Leviteltiin kalkkia ja väkilantoja. Kyykkäiltiin kesäkuulla juurikasvimaalla ja täytettiin AIV-säiliötä tuoreella rehulla. Aina riitti töitä.

Kesälomat alkoivat juhannuksen edellä. Jokainen sai lomaa kaksi viikkoa. Lisäksi sai pitää yhden viikon vapaapäiviä, kellä sellaisia oli.

Sitten tuli heinäkuu helteineen ja kovine ukonilmoineen. Kyllä totisesti heinäpellolla hikoiltiin. Mutta iltaisin työajan jälkeen pulikoitiin Hunttijärven vilpoisessa vedessä. Jos oli kesä kuuma, niin syksystä tuli märkä ja se teki sadonkorjuutyöt vähän ikäviksi. Kaikki tuli kuitenkin tehdyksi. Perunat ja juurikkaat nostettiin ja viljat puitiin. Syyskynnötkin saatiin suoritetuiksi, vaikka traktorit tahtoivat joskus liejuun vajota.

Toisen lukuvuoden alkaessa, saimme opettajaksemme maatalousteknikko Väisälän. Hän lieneekin monille kuuroille ennestään tuttu. Itsekin kuurona hän ymmärtää hyvin oppilaitaan. Myös muut kuuroja opettaneet opettajat ovat olleet erittäin kärsivällisiä ja kuurojen vaikeuksia ymmärtäviä.

Kuulevien oppilaiden suhtautuminen kuuroihin on myöskin ollut yleensä hyvää ja toverillista. Useimmat kuulevista maatalousosaston pojista ovatkin opetelleet sormiaakkoset ja voivat »kielivaikeuksien» sattuessa ottaa sormet avuksi.

Marraskuun alussa tuli uusia oppilaita, mutta vain viisi poikaa ja heistäkin yksi siirtyi kuulevien luokalle. Miten käy kuurojen maanviljelyskoulun tulevaisuudessa, elleivät kuurot tunne sen suurempaa kiinnostusta maatalouden ammattiopintoja kohtaan? Kyllä kai sentään kuurojen joukossa on enemmän maataloudessa työskenteleviä nuoria, joille pätevän ammattitaidon oppiminen olisi hyväksi. Toivottavasti kouluun hakijoita on ensi kesänä enemmän.

LIITTOMME UUTISIA

Keskushallituksen kokouksessa joulukuun 8 p:nä käsiteltiin pääasiassa juoksevia asioita, joiden lisäksi päätettiin:

Liiton vuosi- ja edustajakokous pidetään Kotkassa maaliskuun 23 p:nä ja lisätyn keskushallituksen kokous seuraavana aamuna. Kotkan Kuurojen Yhdistyksen 50-vuotisjuhla on maaliskuun 22 p:nä.

Hyväksyttiin kongressikirjan painosmäärä. K.o. kirja ilmestyy vuoden lopulla, toimittajina U. Kierimo, L. Paunu ja R. Pitkänen. Ilmainen jakelu ainoastaan kongressin osanottajille.

Merkittiin, että yhdessä Kuulonhuoltoliiton kanssa kuulovikaisille oli anottu omaa työhönsijoittajaa, jonka saamisesta on toiveita. Sokeilla on jo omansa.

Hyväksyttiin Pohjoismaisen nuorisoleirikomitean, johon kuuluvat: K. Mäkelä, J. Narmala, E. Savisaari ja L. Paunu, suunnitelma k.o. leirin järjestämiseksi ensi kesänä joko Ruokolahdella tai Lohjalla heinäkuun 8—16 päivinä ja myönnettiin alkutoimenpiteitä varten tarpeelliset käyttövarat.

Merkittiin liiton ansiomitalit myönnetyiksi seuraaville henkilöille asianomaisten yhdistysten anomina:

Hopeinen: hammasteknikko Sulo Tyyniaholle Oulusta.

Pronssiset: opettaja Kaarlo Pääkköselle (muistomitalina), pastori Heikki Hyväriselle Oulusta ja herra Otto Heiskaselle Kotkasta.

Myönnettiin matkakustannusten korvauksia eräitten yhdistysten tilaamista esitelmänpitäjistä.

Tässä yhteydessä täsmennettiin edellistä päätöstä matkakustannusten korvausten suorittamisesta siten, että keskushallituksen jäsenet eivät ole etuoikeutetussa asemassa esitelmöitsijöinä, vaan yhdistykset saavat tilata kenet haluavat esitelmäpäivilleen ja voivat anoa matkalipun hinnan korvaamista keskushallitukselta, joka päättää asian kussakin tapauksessa.

Liiton edustajaksi Oy Surdus Ab:n yhtiökokouksessa valittiin rva A. Ahlbäck.

KOTKAN Kuurojen Yhdistyksen **50-vuotisjuhlaa** vietetään Kotkassa KOTEKOn juhlasalissa lauantaina 22 p:nä maaliskuuta.

Samassa paikassa on seuraavana päivänä 23. 3. Suomen Kuurojen Liiton vuosi- ja edustajakokous.

Tarkemmin ilmoitetaan ohjelmasta ja majoituksesta seuraavassa Kuurojen Lehdessä.

Tätä kirjoittaessa elävät pojat täällä joululoman odotuksessa. Pian me häivymmekin ympäri Suomen kokoontuaksemme taas tammikuulla jatkamaan opintoja.

Jussi

Maanviljelyskursseilla saaressa

Kirj. »Reportteri».

Oli aivan häikäisevän kirkas aamu seuraavana päivänä, kun taas perätysten marssimme ruokailusta päärakennukselle, emme viitsineet heti sisäänkään mennä kun oli niin mukava ilma, vaan nautimme säästä. Merivirran Yrjö puuhaili kameransa kanssa ja aikoi ottaa valokuvan päärakennuksesta, ja kuin tilauksesta tuli samassa tulkkimme kutsumaan meitä sisälle, samassa tietenkin oli kamerakin napsahtanut ja kuvakin saatu. Menimme sitten kuurojen omaan kauniiseen luokkaan, jonne pian tuli opettaja Haaparanta, hän alkoi tunnin osuuskunnista ja niitten erilaisista toimintamuodoista, siinä käytiin läpi kaikki osuustoimintamuodot ja taululta kirjoitettiin muistiin kaikki eri osuuskuntia koskevat selostukset, vielä niitä opettaja selosti ja tulkkimme tulkitsi mitä emme ymmärtäneet, lisäten vielä omasta kokemuksestaan selventäviä esimerkkejä. Kaksi tuntia siitä käytettiin osuustoimintaan perehdyttäessä, oli muuten mukavaa kun meidän joukossamme oli sellainenkin joka on jäsenenä monissa osuuskunnissa, ja kylläpähän kurssilaiset muistavat kuka sellainen oli. Kolmannen tunnin alussa olimme vähän ihmeissämme, että mitähän nyt on tapahtunut, kun Väisälä alkoi tunnin selittäen nyt alettavan ikävillä asioilla. Ajattelimme jo vaikka mitä, mutta helpotushan siinä pääsi, kun ei ollutkaan sen kummempaa kuin, että otettiin käsiteltäväksi veroilmoitukset ja niitten laatiminen. Meille jokaiselle jaettiin tuttu veroilmoituskaavake. Ja miten paljon tällaisestakin kuivasta virallisesta kaavakkeesta löytyy selostamisen aihetta, osaisimmepa vaan sen täyttää vastaisuudessa kaikkien neuvojen mukaan ja olisipa ollut enemmän aikaa, niin olisimme täyttäneet mallikaavakkeen mukaamme. Ei siinä mitään perää ollut, että olisi ollut ikävä tunti kun veroasioita käsiteltiin, vai olisikohan tulkkimme ollut veroviranomaisten kanssa jonkinlaisessa yhteistoiminnassa, mene ja tiedä.

Tunnin lopussa se sitten selvisi, se edellisen illan arvoituksellisuus saunakysymyksessä, kun ilmoitettiin, että klo 12 lähdetään kesäsaunalle, oikein »herrojen saunalle». Eikä meillä ollut aavistustakaan, missä se oli; mutta ruokailuaikana tiedustelin koulun oppilailta ja sen verran selvisi, että saunalle mennään veneellä. Siis oli taas jotain mielenkiintoista edessäpäin, ja pian se todettiinkin.

Kokoonnuimme päärakennuksen luokse ja siitä sitten lähdettiin opettaja Haaparannan ja Väisälän halkoessa tuulta edessämme. Käveltiin päästä päähän komea koulun lehmuskuja, siitä sitten maantietä (pikatietä) vähän matkaa ja käännyttiin urheilukentälle vievälle tielle, josta jo näkyikin Hunttijärvi. Oikein oli meidän käyttöömme luvattu vierasvene, jonka avainta opettaja Haaparanta kantoi kädessään. Ja niin se sitten lopulta kuitenkin kävi, että veneen avain ei loppujen lopuksi sopinutkaan lukkoon. Laiskuusko se vaivasi vaiko helle, kun ei viitsitty muutakaan tehdä kuin tuumailla, että mitenkäs lukko saataisiin auki. Kukahan se sitten muisti, että esi-isämme olivat kivikirveillään tulleet toimeen ja niin koetettiin saataisiinko kivillä lyöden ketju poikki, mutta eipä ollutkaan esi-isillämme vastassaan terästä kuten meillä nyt, joten meidänkin oli luovuttava yrityksestä. Lopulta lukko kuitenkin väkivalloin aukesi ja niin saatiin vene vesille ja viisi miestä siihen pääsi. Ensimmäiseen kyytiin joutuivat saunanlämmittäjiksi uhrautuneet päällysmiehinään opettaja ja tulkki, meidän muitten oli määrä odottaa veneen paluuta. Kun sitten toinen lasti tuli saunanrantaan, oli siellä käynnissä kummallinen touhu, eikä näkynyt savunkiemuraakaan piipusta nousevan ja kaikki ennen tulleet kiertelivät saunaa kuin murtovarkaat ikään, oli siellä kummia tapahtunut. Olivat kunnialla päässeet saunaan sisälle ja ripustaneet liiat vaatteensa naulakkoihin, huomanneet sitten, ettei puita ollutkaan ja lähtivät niitä hakemaan. Eevert pelkäsi, että hyttyset tulevat sisään ja paukautti oven kiinni lähtiessään. Abloy-lukko teki tietenkin tehtävänsä ja lukitsi oven omantunnontarkasti, sinne jäivät avaimet sisäpuolelle op. Haapa-

Malli ja muotokuva. Latoja Eino Karilas muotokuvansa ääressä. Pastellityö on tait. Tauno Miesmaan.

MUOTOKUVA TUNNUSTUKSENA VUOSIKYMMENIEN TYÖSTÄ

SKS:n konttorin seinällä oleva muotokuvien sarja lisääntyi 20. 11. 57 yhdellä: kuudettakymmenettä vuotta taloa palvelleen käsinlatoja Eino Karilaan muotokuva liitettiin toisten vanhojen työntekijöiden kuvasarjaan.

Muotokuva — joka, kuten edellisetkin, on taiteilija Tauno Miesmaan tekemä — esittää Eino Karilasta työpöytänsä ääressä. Muotokuvan paljastuksen yhteydessä vietetyssä kahvitilaisuudessa puhui toimitusjohtaja Esko Riekki, joka kiitti puheessaan jo v. 1904 talon palvelukseen tullutta uskollista työntekijää.

Uusi Suomi. 21. 11. 57.

LAPSIHALVAUS ELI POLIO

Tohtori Väinö Pensala:

(Jatkoa)

Nuorin meillä polioon sairastunut on ollut muutaman päivän ikäinen, vanhin lähes 60-vuotias. Tunnetaan myös kohdunsisäisiä sairastumisia. Näissä tapauksissa lapsi syntyy halvaantuneena. Halvauksen aiheuttajana on äidin sairastama polio

Miesten sairastumisprosentti on jonkin verran suurempi kuin naisten.

Poliota on esiintynyt monessa sivistysmassa suhteellisesti enemmän kuin meillä. Esiintymistiheys ja kuolleisuusprosentti vaihtelevat eri maissa ja samassakin maassa eri aikoina. Kaikkein pahimmissa epidemioissa saattaa polioon sairastuneiden lukumäärä nousta jopa yli 400:n 100.000 asukasta kohti. Meillä on suurin vastaava luku toistaiseksi ollut 21,5.

Niissä maissa, joissa hygienia on hyvällä kannalla, poliota esiintyy enemmän kuin niissä, joissa ihmiset elävät ahtaammin ja epähygieenisemmissä olosuhteissa.

Polion aiheuttaja.

Polion aiheuttaja on pallomainen virus, joka v. 1909 ensi kerran eristettiin. Virukset yleensäkin ovat pieniä, mutta poliovirus on erityisen pieni. Sen läpimitta on vain 2/100.000 mm. Aluksi virusta viljeltiin siten, että polioon kuolleen aivokudoksesta tehtyä uutetta ruiskutettiin apinoihin. Myönteisessä tapauksessa apinat sairastuivat polioon. Myöhemmin on koe-eläimenä käytetty hiirtä. Viime aikoina on otettu käytäntöön ns. kudosviljelmä. Menetelmä perustuu siihen, että virus tuhoaa elävän kudoksen. Erikoisesti valmistettu tutkittava uute lisätään elatusaineeseen, jossa on elävää kudosta. Kun kudosviljelmää on pidetty määräaika, tavallisesti 4—8 vrk, 37-asteisessa lämpökaapissa, virukset myönteisessä tapauksessa tuhoavat kudoksen, mikä voidaan mikroskoopilla todeta.

Fysikaalisilta ominaisuuksiltaan poliovirus on melko sitkeähenkinen. Pakkasta se kestää vuosi-

---

rannan takin taskuun. No kun ensin oltiin asialle oikein makeasti miehissä naureskeltu, alettiin tuumailla mitä tehtäisiin ja keksittiin taaskin keino, ja niin päästiin sisälle uudestaan alkamaan myöhästynyttä saunan lämmittämistä. — Odoteltaessa saunan lämpiämistä alkoi yhä useamman kahvihammasta särkeä, silloin yksi urheilijatyyppi joukostamme uhrautui ja lähti hakemaan kahvitarpeita kaupasta, souti veneellä järven yli ja alkoi sitten juosten jatkaa matkaansa. Tulihan tuo aikanaan takaisin, mutta samassa kun vene oli tulemassa saunan rantaan, näkyi vastakkaisella rannalla ihmisiä, jotka huitoivat. Opettaja Haaparanta meni rantaan ja kysyi huutamalla mikä on hätänä, ja selvisihän se vihdoin: olimme tulleet todella vieraalla veneellä, emmekä vierasveneellä kuten piti, ja siitähän se selvisi sekin, miksi avain ei ollut lukkoon käynyt, olimme yksinkertaisesti murtaneet vieraan veneen lukon, koulun vierasvene oli vähän kauempana, mutta värit sopivat tähänkin. No, taas lähti yksi joukostamme soutamaan ja vaihtamaan venettä, lukkojuttukin sovittiin. Niin saunakin siinä kaiken touhun keskellä lämpisi, ohjelmaakin keksittiin: pidettiin oppitunti kannon- ja kivenraivauksesta räjäyttämällä, sekä erilaisia köyden liitoksia, ja ohjasten y.m. vyyhteämisiä. Lopuksi innostui kukin esittämään taikatemppuja, joista mielenkiintoisin oli Martti Iso-Ettalan esittämä rahan katoaminen. Osasivat muutkin jos jonkinlaisia. Nopeasti sauna lämpeni kuumaksi ja kahvikin kiehui, viimemainittu tietenkin hovikokki Merivirran keittämänä. Saunan hyvässä löylyssä käytiin, uitiin päälle ja sitten oli vielä kahvitkin oikein hyvän vehnäsen kanssa. — Loppuuhan se lysti tällainenkin, paluumatka suoritettiin samoin 2:ssa erässä, me viimeiseksi jääneet siivottiin jälkemme ja kannettiin puut seuraavaa kertaa varten valmiiksi. Pianhan sekin lauantai-ilta kului meistä koululle jääneistä kurssilaisista, mutta Huvi lähti autollaan kotiinsa ja vei Väisälän mukanaan taloonsa tutustumaan. M. Sallikin lähti hirmumenijällään (350 sm³) kotonaan käymään. Me muut »tapettiin» aikaa ja vähän arvailtiin, että mitähän kommelluksia huominen sitten tuo tullessaan, kun on luvattu koko päivän kestävälle retkeilylle kaikki viedä, mutta siitä taas seuraavassa.

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA — GOTT NYTT ÅR 1958

ENKLINGE, Åland
Grönvall, Sally

HANGÖ:
Sjöblom, Anton

ILOMANTSI:
Toroskainen, Siiri

INKEROINEN:
Miettinen, Oiva

JOENSUU:
Hirvonen, Erkki perh.
Kettunen, Hilma perh.
Väänänen, Elvi

JOUTSJÄRVI - Ruorasmäki:
Suuronen, Hannu

KARHULA:
Aulanko, Elvi ja Väinö K.
Montonen, Siiri

KIIHTELYSVAARA:
Tikka, Veli

KITEE:
Karhu, Pauli

KOKKOLA - Gamlakarleby:
Gripström, Taimi & Runar
Kiviniemi, Julia
Ruonaniemi, Elina ja Erik

KOTKA:
Backman, Toivo
Heiskanen, Elina, Otto ja Anita
Kaipiainen, Armas
Karvonen, Onni ja Hellin
Laitinen, Anna-Liisa
Mattila, Jussi ja Olga perh.
Mattila, Väinö perh.
Niiranen, Pentti
Pelmola, Annikki perh.
Saarinen, Kalevi
Santaoja, Alma

KRONOBY:
Andtbacka, Hilda

LOVIISA:
Åkerlund, Margit

MYLLYKOSKI:
Ripattila, Paavo

ROVANIEMI:
Holck, Olga

SALOKYLÄ:
Suoninen, Eeva ja Juho

TAVASTILA:
Eloranta, Anni ja Unto perh.

TIKKALA:
Simonen, Helmi
Simonen, Hilja
Simonen, Juho
Simonen, Otto perh.
Simonen, Tauno perh.

VIITASAARI:
Hämäläinen, Matti perh.

ÖJA:
Arimaa, Edith & Hj.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

JANUARI | 62. ÅRGÅNG | Nr 1 - 1958

MÄNSKLIGHETENS FARORNA

Av Sten Söderberg

Överbefolkning och svält, brist och nöd hör till de allvarligaste av de faror, som hotar mänskligheten. Jordens befolkning ökar för varje tioårsperiod med lågt räknat 20 procent — och hur skall livsmedlen räcka till att mätta de många nya munnarna? Räddar läkarvetenskapen spädbarn undan döden i de underutvecklade länderna — bara för att de sedan skall dö en vida plågsammare hungerdöd?

Ur Korrespondens.

Världen har vuxit och blivit mindre. Det är vår tids paradox. Människorna har blivit allt fler på jorden, skördarna har blivit större, det tillverkas sådana oerhörda mängder av sådant som vi behöver, men mest sådant som vi inte behöver, det byggs ofantligt, hela landskap förändras, jordskorpan får kvar allt mindre av sin naturliga karaktär.

Samtidigt har jorden blivit så liten. Om ett par år kan vi äta frukost på Bromma eller Bulltofta eller Torslanda klockan 7 på morgonen och sedan äta en andra frukost i New York klockan 9 — samma dag! Tidsskillnaden över Atlanten spelar visserligen in, men ändå . . . Jag har själv vaknat i min säng i Stockholm på morgonen och suttit uppe på Akropolis på kvällen. Jag har en söndag varit med om en högmässa i Rom och en aftonsång i Stockholm.

Världen har inte bara blivit både större och mindre på en gång — den har också blivit mycket farligare än någonsin tidigare. Det där har påståtts alla tider, kan ni invända. Säkert. Men det är ändå sant i den meningen, att världen har blivit farligare för de många, medan den tidigare var farligare för individen. De fiender människorna förr hade att frukta var först och främst farsoter, och dem har vi ju någorlunda fått bukt med, samt våldsmän, ibland organiserade i band eller arméer, som ställde till med lokal förstörelse och förskräckelse. Nu hotas vi alla av stora gemensamma fiender, fast vi här och var, inte minst i Sverige, lever som om världen vore en idyll.

Det är de stora gemensamma fienderna som jag skall ägna mig åt i denna och en följande artikel. Jag talar då mycket litet, eller nästan inte alls, om krigsfaran, ty den är en sekundär fara, en fara som följer av de andra. Först ska vi tala om brist och nöd. Sedan ska vi övergå till bränslebristen och atomfarorna. De fakta jag rör mig med, är i möjligaste mån hämtade ur officiell statistik och vederhäftig, helst officiell litteratur. Tolkningarna av dessa fakta är, då annat inte anges, mina egna.

*

Den fara som i dag väl mest diskuteras, är atomfaran, men vi hade verkligen redan före den 6 augusti 1945, då den första atombomben fälldes, åtskilliga besvärliga problem. Redan för flera decennier sedan talade man om »gula faran», vilket var ett ganska dunkelt uttryck för än dunklare föreställningar om att folken i Kina och Japan växte på ett oroande sätt. Det låg lite rasförakt i uttrycket, men än mera konkurrensrädsla. Särskilt japanerna gjorde ju kraftiga framstötar på världsmarknaden, som blev kännbara inte minst i Sverige. De »fräcka» japanerna byggde en stad som de kallade Sweden och tillverkade där tändstickor som de kallade »Made in Sweden». Det var illojal konkurrens, det behöver inte diskuteras, men det var ett mycket nödställt folks försök att överleva. När det talades om den gula faran hörde man sällan någon nämna om hur synd det var om de svältande massorna i den gula världen.

*

Jordens överbefolkning är ett sentida problem. Det förefaller underligt att mänskligheten har börjat växa i så katastrofal grad just i vår tid, men ett sådant tryck i befolkningstillväxten antas ha inträffat en gång tidigare: det var då människorna blev bofasta jordbrukare i stället för nomadiserande jägare och fiskare. Orsaken till den nuvarande väldiga ökningen är industrialismen. I båda fallen har livet blivit påtagligt bekvämare och åtminstone skenbart tryggare.

För ungefär 30 år sedan var jordens befolkning nästan exakt två miljarder människor — i dag är vi 700 miljoner fler på jorden. Ökningen fortsätter med snart en människa i sekunden. Jordens befolkning ökar med lågt räknat 20 procent för varje tioårsperiod. Från 1920 har det enbart i Europa tillkommit tio gånger flera nya invånare än Sverige

har i dag, och under de närmaste åren kan vi på jorden räkna med i runt tal 40 miljoner flera människor per år — det vill säga fem och en halv nya nationer av svensk storlek.

Det talas ofta om att födelsekontroll är enda möjligheten att hålla mänskligheten inom rimliga gränser, och därav får folk lätt den föreställningen, att det enbart är nativiteten, det vill säga födelsetalen, som är skuld till trångmåler. Nativiteten brukar vi uttrycka med antalet födda barn per tusen invånare. (Den svenska nativiteten var för fyrtio år sedan omkring 20 — nu är den under 15, vilket är hotfullt så till vida som att framtidens unga generationer får oproportionerligt stora grupper äldre att försörja.) Nativiteten har varit mycket hög, särskilt i Asien, men den är överallt på tillbakagång: i det tröstlöst överbefolkade Japan har den sjunkit från 35 år 1920 till 20 i dag — alltså till vad vi hade för 40 år sedan. Likaså sjunker nativiteten i Indien och har åtminstone stagnerat i Kina. Men samtidigt med nativiteten sjunker spädbarnsdödligheten, och det mycket fortare. Omkring 1920 dog 165 japanska barn av 1.000 födda under första levnadsåret. Nu dör inte 50 barn av 1.000 födda.

Orsaken till befolkningstillväxten är i första hand de sjunkande dödstalen, inte nativiteten. Det är läkarvetenskapen, främst barnläkarkonsten, som har vållat detta. Något, som vi utan tvekan betecknar som en välsignelse, har alltså lett till människans svåraste kris. Det finns läkare som upplever detta som en svår, rent personlig plåga: läkare räddar människors liv, men till vilken sorts liv räddas de? Till umbäranden, svält och en plågsammare död än den spädbarnet kan väntas genomlida.

*

Det är hungern som är mänsklighetens första och största fara. De politiska förvecklingar som tar sig uttryck i krigshot är till stor del en följd av hungern. »Det som kallas kommunism i efterblivna länder är bara hunger som tar sig ton», sade Lord Boyd Orr, nobelpristagare 1949 och den man som »upptäckte» hungern i vår värld.

Naturligtvis visste man om hungern förut, men 1934 publicerade denne brittiske näringsfysiolog, jordbruksexpert och läkarhjälte från första världskriget en bok som påvisade, att nära 50 procent av befolkningen på de brittiska öarna hade otillräcklig inkomst för att skaffa sig den diet de behövde för sitt välbefinnande. Tio procent — fyra och en halv miljon människor — var undernärda. Undersökningar i 40 andra länder, däribland Förenta staterna som hade världens högsta levnadsstandard, visade lika skrämmande eller än värre siffror. Mer än hälften av jordens folk svalt under mitten av 30-talet — förhållandena är om möjligt sämre i dag.

Boyd Orr ville, att FN skulle inrätta en världslivsmedelsbyrå, som lade upp en livsmedelsreserv under goda skördeår och fördelade överskottet under dåliga. Därmed skulle man inte bara motverka hungersnöden utan också garantera fasta priser på jordbruksprodukter. Tyvärr kunde nationerna inte samarbeta och enas om denna första enkla åtgärd.

Man inskränkte sig till att ge de underutvecklade länderna en viss hjälp — som på sina håll används mycket vettlöst på exempelvis lyxbilar i stället för traktorer. Sverige stödjer Pakistan och Etiopien och ger en begränsad men god hjälp till självhjälp genom att ställa experter till förfogande.

*

Samtidigt som jordens befolkning växer och livsmedelsbehovet blir allt större sker en mycket allvarlig förstöring av de bördiga jordarna genom intensivt jordbruk, ökad användning av konstgödsel, oklok dränering och uthuggning av skyddande skog och inte minst anläggande av vägar och städer. När det i tidningarna skrivs om svåra sandstormar över sydöstra Skåne, så är det i själva verket den goda jorden som sopas ut i Östersjön.

Lika allvarligt som denna så kallade jorderosion är att vi håller på att förstöra vårt grundvatten. Det är inte bara ett svenskt utan ett världsomfattande problem. Till vissa storstäder (exempelvis Los Angeles) måste man frakta dricksvattnet tiotals mil. Vår höga hygien har motsägelsefullt nog lett till mycket försämrad vattenhygien. Storstädernas avfall förgiftar våra klara sjöar.

Vår generation är mänsklighetens hittills mest slösaktiga. Jag ska senare komma in på olja och kol, de oändliga tillgångarna av bränsle, men det är också annat som inte växer som vi slösar bort, exempelvis metaller. Enbart ur de svenska järnbergen tas per år omkring 15 miljoner ton malm, och hälften av dess järninnehåll är dömt att rosta bort eller på annat sätt förstöras. Blott hälften går tillbaka som skrot i processen.

Vad ska vi göra åt allt detta? Först och främst måste vi, var och en, bli medvetna om att problemet existerar, och slå in på oegennyttans och människokärlekens väg. Vi måste göra vår insats för att åtminstone vårt land ska hjälpa till att rädda några av de många människor som hotas av hungersnöd och hungerdöd. Vi måste stödja (och eventuellt själva verksamt arbeta i) de vetenskaper som ska bekämpa hungern: växtförädling, skogsforskning, näringsfysiologi, livsmedels- och konservforskning. Det behövs ökade kunskaper för att fortsätta det arbete där vårt land redan har gjort stora insatser, främst genom växt- och djurförädling.

*

Forskningen kommer att visa vägar ur svälten som helt förändrar våra liv: den vet att kon är en opraktisk maskin för framställning av fett, och den tror att vi i huvudsak kommer att bli vegetarianer. För köttätandet blir vi hänvisade till havets fisk. Under en övergångstid kommer vi att äta mera fjäderfä än nu — man kan producera mera kött per hektar om man håller grisar och kor. De jordarealer som nu frambringar mindervärdig kreatursföda kommer att användas för grundföda: spannmål, ris och dylikt. Havet kommer att ge mer än fisk: i en kubikmeter havsvatten finns en stadig frukost — konsten är att sila fram den.

Troligt är att människan kommer att öka sina jordbruksarealer genom stora ingenjörspropekt. Det är inget särskilt svindlande problem att bevattna Sahara — det krävs bara att Medelhavet sänks en smula, så att vi får ett kraftverk vid Gibraltar, eller också att det inre Kongo förvandlats till en stor insjö. Men de nya arealerna måste brukas rationellt: det duger inte att vi använder våra dyrbara metaller till bilar för nöjesåkning, när vi behöver traktorer och lantbruksredskap.

Men att rädda världen undan svälten kräver uppoffringar från de högt utvecklade nationerna, kanske tillfällig sänkning av levnadsstandarden, för att de stora proletariaten ska få äta sig mätta. Det blir ett svårt prov — det hittills svåraste — för människans goda vilja. All national- och klassegoism måste bort liksom varje antydan till rasfördomar.

Ett utsvultet djur kastar sig över första bästa föda. Det varken ser eller hör, men kommer någon det för nära så hugger det — om det så är en hund och dess herre. Människan skiljer sig i det stycket inte från djuren. Svältande människor är farliga — livsfarliga för vår existens. De börjar hänsynslöst krig, först i hopp om att utplundra nästan, sedan, då de för sent blir varse att alla råkar i samma nöd under kriget, för att dra så många som möjligt med sig i eländet.

Men det är ändå inte fruktan som skall diktera vår vilja att hjälpa. Vårt motiv måste först och främst vara människokärleken.

Ur »Dövas Tidskrift».

Livets mysterium

Man har i vår tid lätt till övertro i materialistisk riktning. D.v.s. för stort förlitande på tekniska o.a. resurser samt på att man nu snart förstår allt och t.o.m. kan gästa andra världar. Detta är icke så bra. Den nyligen timade sjökatastrofen visar att ännu kan svåra tragedier inträffa ej så olika Titanickatastrofen, trots alla nutida resurser. Och beträffande resor till fjärran världar är det nog bäst att skrinlägga dessa fantastiska projekt enär några sådana aldrig blir av. Det kommer om en tid att gå upp varför dylika resor ute i världsrymdens tomrum är omöjliga. Den mänskliga kroppen är med sina organ anpassad för ett liv på denna planet och för dess tid- och rumsförhållanden. Ute i världsrymden upphöves balansorganens verksamhet och man får inget att orientera efter när man är ute i detta tomrum. Det blir som med kräftorna då dessas organ rubbas. De kunna då ej orientera sig i någon riktning. Samma med människan för att nu ej tala om andningsorganens omöjlighet att existera i ett medium där syre ej finnes. Samt den fysiska kroppens avsaknad av livs- eller existensmöjligheter där ute i rymden. Dessa projekt är verkliga Science fiction romaner för stålmän o.a.

Livet är långt ifrån utforskat och uppfattat ännu. Det finns så mycket på nära håll som man ännu ej förstått. Tag bara ett litet exempel: Hur kommer det sig, att man i samma kruka och av samma jord kan få helt olika växter att växa upp. Den ena matnyttig och närande, den andra giftig och livsfarlig. Förklara det den som kan! Helt olika ting växer upp ur samma. Eller förklara det underbara sammanhang som en människokropp är. Sammansatt som den är av alla uppfinningars principer och fullkomning. Så finns ju både radio, television, film o.a. i våra sinnesorgan. Samt världens mest fulländade sug- och tryckpump i hjärtat, en fullkomnad kemiindustri i magsäck och lever, körtlar o.s.v. Ett reningsverk av högsta principer i njurarna samt ett system för alla tänkbara förnyelser, där t.ex. huden får en hudkräm som knappast något kan överträffa, o.s.v. I detta allt är så inbyggt en tankeapparat som överträffar alla tänkbara robotar samtidigt som det finns apparatur för konstnärlig verksamhet, musik o.s.v. i tal- och sångapparaten, vars vokalmusik nog överträffar de döda instrumentens. Och allt detta sammanfogat i ett. Det finns säkerligen som Hamlet-texten säger, mycket att ännu grubbla över.

»Dövas Vän» Sverige. *Torsten Rosén.*

SOM NY REDAKTÖR kommer början av februari till vår redaktion fru *Ulla-Birgitta Laine,* som kommer att sköta den svenska delan. Vi önskar henne välkommen!

Nutidens märkligaste författarinna

Någon har sagt att den amerikanska dövstumblinda Helen Keller är nutidens märkligaste författarinna. Så är det även om man tar i betraktande att hon, den blinda, döva och stumma kvinnan på grund av sin stora begåvning och okuvliga energi, har övervunnit alla svårigheter och blivit student, ja t.o.m. doktor och därtill utgivit flera böcker i tryck, genom vilka hennes namn och livsarbete blivit känt i hela den civiliserade världen.

Heler Keller föddes den 27 juni 1880 i en liten amerikansk stad i vars närhet hennes far ägde lantegendomar. Hon var vid födelsen friskt normalt barn men insjuknade vid 1½ års ålder i hjärninflammation och förlorade såväl sin hörsel som syn. Hon var ett livligt barn med ovanligt gott

Helen Keller och Polly Thompson.

minne och hennes förstånd utvecklade sig förvånansvärt snabbt.

Vid 6 års ålder fick Helen en hemlärarinna som hett Anne Sullivan. Nu började ett nytt skede i hennes liv. En begåvad elev under en skicklig lärarinnas ledning. Finger handalfabetet i hennes hand jämte mycket tecken i undervisningen. 1896 intogs hon i flickskola i New York från vilken hon blev student. Fröken Sullivan måste alla dagar vara i skolan tillsammans med Helen för att hela tiden tolka för henne lärarnas tal, ett mödosamt arbete. Hon lärde sig flera språk utom engelska även franska, tyska, latin och grekiska. Senare avlade hon doktorsexamen vid ett universitet.

Helen Keller har författat flera böcker från olika områden som översatts till flera olika språk, däribland svenska.

Fröken Sullivan var en ovanligt energisk, begåvad och varmhjärtad person, utrustad med mångsidiga kunskaper då hon kunnat delgiva sin elev alla de egenskaper hon äger.

Sedan 1936 är miss Polly Thomson Helen Kellers ständiga följeslagerska och hennes språkrör. Helen känner bokstavsalfabetet och genom att känna på läpparnas vibration förstår hon vad man säger till henne. Långt innan miss Thomson är klar med sin tolkning vet Helen Keller vad hon vill ha sagt och svaret kommer med humor och slagfärdighet. På en fråga om det tröttar svarade Keller:

»Har Ni någonsin mött en kvinna som blir trött av att prata».

Sina böcker skriver hon med hjälp av Braille-skrift som hon sedan renskriver på en vanlig skrivmaskin.

»Vi Döva».

UNGDOMSLÄGER I FINLAND

Det tredje nordiska ungdomslägret skall hållas nästa sommar i Finland i början av juli. Redan nu ber vi er att lägga det på minnet. Det är inte heller för tidigt att börja spara pengar för resan redan nu. Du vill väl träffa andra döva ungdomar på lägret och på samma gång lära känna Finlands natur och folk. Vi kommer att ge noggrannare uppgifter senare. Vi träffas väl på lägret!

Med lägerhälsningar Lägerkommitten.

UTLANDSNYTT

Kurt Ericson 50 år

Åren rinner undan och pojkarna av i går börjar komma till mogen ålder. Sålunda fyllde den 13. 12. 57. Göteborgsföreningens ordförande sedan många år tillbaka, Kurt Ericson, Guldpokalgatan 6 B, Göteborg H, 50 år. I sin dagliga gärning är jubilaren segelsömmare.

Döv i fjortonsåldern kom han via idrotten i kontakt med de döva och deras organisationer och föreningsarbete. Sedan 1929 är han medlem i Göteborgs Dövas Förening. 1930 blev han revisor i såväl föreningen som Surd.

Sedan har det gått av bara farten, det ena uppdraget efter det andra har lagts på hans skuldror. Han har sålunda hunnit med att vara sekreterare i såväl föreningen som Surd, kassör i föreningen, ordförande i Surd, sekreterare i SDI, sekreterare och ordförande i schackklubben Tornet, i sistnämnda är han fortfarande viceordförande, har tillhört Riksförbundets styrelse och där innehaft posterna som sekreterare och viceordförande. Ovan har nämnts att Ericson är Göteborgsföreningens ordförande. Redan 1939 efterträdde han den gamle kämpen Dan. Andersson på denna post. Sommarhemmet på Björkö har förbättrats, moderniserats och tillbyggts, särskild byggnad för familjer har tillkommit och ytterligare utrymmen planeras.

Att han sedan på lediga stunder bygger sommarstuga för den egna familjen i närheten av sommarhemmet säger en del om hans energi och arbetsförmåga. Arkitekter och byggmästare anlitas aldrig av Kurt som själv ritar, leder byggnadsarbetena och ordnar materialinköpen. I fastigheten där familjen bor förhyr han ett större källareutrymme och har här inrättat en tapetserareverkstad där under årens lopp en hel del bättre möbler kommit till.

På senare tid har kanske inte denna verkstad helt utnyttjats, Kurt har haft händerna fulla ändå. Kanske fru Rosa mitt i julbrådskan den 13 december här får inrätta tillfällig gillesstuga med tanke på gratulanterna som den dagen kommer att infinna sig.

»Dövas Tidskrift». CH.

MÖTEN

JAKOBSTADS Dövas Förening firar sin traditionella julfest med program å Församlingshemmet i Kyrkostrand söndagen den 5 januari klo 16. Alla från när och fjärran äro välkomna!

HELSINGFORS Dövas Förening rf:s årsmöte hålles den 2 febr. 1958 kl. 18 i egna lokalen Elisabetsg. 27. A. 8. De i stadgarna föreskrivna komma till behandling.

Endast de medlemmar som erlagt medlemsavgiften för år 1957 före årsmötet äga tillträde.

ETT HJÄRTLIGT TACK till alla dem som ihågkommit mig på 70-årsdag.

Sigrid Virmavirta.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: *Finlands Dövas förbund r.f.*
Huvudredaktör: *Urho Kierimo,* Åbo, Dövskolan. Tel. 11 490.
Red. sekr.: *Rurik Pitkänen,* Helsingfors, Elisabetsg. 27 E. 10. Tel. 38 154.
Svenskpr. red.: fru *Ulla-Birgitta Laine,* Eskontie 7, Kerava. Manuskripten bör sändas till redaktören före månads slut.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154. Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1958: 1/1 årg. mk 400:—, till utlandet mk 600:—.

kausia. Uusista lääkkeistä, antibiooteista, ei mikään siihen vaikuta. Alkoholi ja eetteri eivät vahingoita sitä lainkaan. Sensijaan kaikki hapettavat aineet, kuten sterisoli, kaliumpermanganaatti ja vetysuperoksiidi, tuhoavat sen. Erityisen hyvä polioviruksen tuhooja on ultraviolettivalo. Paras viruksen tuhoamistapa on kuumentaminen, sillä 60°:ssa poliovirus kuolee minuutissa ja 80°:ssa jo 30 sekunnissa.

Poliovirusta on seuraavaa kolmea eri tyyppiä:
— tyyppi I eli Brunhilde,
— tyyppi II eli Lansing,
— tyyppi III eli Leon.

Eri tyypit ovat saaneet nimensä seuraavasti: Brunhilde oli sen apinan nimi, josta tyyppi I ensi kerran eristettiin. Lansing oli taas sen paikkakunnan nimi, jolla ensi kerran todettiin tyyppi II:n aiheuttamaa poliota. Kolmas tyyppi taas sai nimensä Leon-nimisen 11-vuotiaan pojan mukaan, joka kuoli polioon. Sen näet oli aiheuttanut tyyppi III, joka silloin ensi kerran eristettiin.

Tartunta.

Hyvin pitkän aikaa oltiin epätietoisia siitä, miten polio tartuu. Epätietoisuus johtui lähinnä siitä, ettei poliovirusta kyetty eristämään. Uusimmat tutkimukset ovat kuitenkin tuoneet valaistusta tähän kysymykseen. Nykyisen käsityksen mukaan sekä nielun lima että ulosteet levittävät tautia. Nielun limasta viruksia leviää pisaratartunnan kautta ympäristöön, ja ulosteet taas saastuttavat likaveden, joka puolestaan välillisesti voi saastuttaa juomaveden ja ruoka-aineita. Kärpästenkin on todettu kuljettavan viruksia. Polioviruksia on löydetty potilaan syljestä ja nielun limasta taudin ensimmäisinä päivinä sekä potilaan ulosteista n. 3—6 viikon ajan taudin alusta lukien. Joissakin tapauksissa viruksia on löydetty ulosteista vielä 3 kk:n kuluttua taudin alkamisesta.

Vaarallisin tartunta-aika näyttää olevan muutama päivä ennen ja jälkeen taudin ensi oireiden puhkeamista, jolloin nielun liman aiheuttama pisaratartunta on vaarallisin. Myöhemmin halvausten ilmaantuessa potilaasta erittyy viruksia ulosteiden mukana, mutta niiden tarttuvaisuus on todennäköisesti vähäisempi.

Polion itämisaika on 7—14 vrk.

Viruksen kulku elimistössä.

Tapahtuipa tartunta pisaratartuntana tai saastuneen juomaveden tai ravintoaineiden välityksellä, virukset kulkeutuvat joka tapauksessa potilaan ruoansulatuskanavaan. Siellä ne lisääntyvät suoliston limakalvolla, ja limakalvosta käsin viruksia erittyy sekä ulosteisiin että kehoon. Aikaisempi käsitys oli, että virukset suoliston limakalvolta kulkeutuvat sisälle kehoon hermoratoja pitkin. Viime vuosina suoritetuissa tutkimuksissa on löydetty viruksia poliopotilaiden verestä ennen halvausoireiden ilmaantumista. Tämä on antanut aihetta olettamukseen, että virukset kulkeutuisivat veriteitse suoliston limakalvolta keskushermostoon. Keskushermostossa virukset jälleen lisääntyvät, lähinnä selkäytimen etuosassa tuhoten siinä olevat hermosolut joko osittain tai kokonaan, mistä on seurauksena vastaavien lihasten osittainen tai täydellinen halvaantuminen.

Taudin oireet.

Polion oireet ovat melkoisesti erilaisia ja varsinkin taudin alussa usein epämääräisiä. Alkuoireet muistuttavat lähinnä influenssaa. Potilaalla on pientä kuumetta ja hän tuntee itsensä väsyneeksi ja huonovointiseksi. Usein on myös kurkkukipua, pahan olon tunnetta, jopa oksennuksia ja toisinaan vatsavaivoja, vatsa on löysä. Tämä vaihe kestää 2—3 päivää. Sitten seuraa pari päivää kestävä kuumeeton ja muutenkin melko oireeton väliaika. Sen loputtua kuume kuitenkin nousee äkkiä korkealle ja kuumetta kestää tavallisesti viikon ajan. Toisen kuumevaiheen alussa potilas valittaa kovaa päänsärkyä, etenkin takaraivon pakotusta sekä niskassa ja eri jäsenissä tuntuvaa kipua. Niska ja selkä tuntuvat jäykiltä. Tämän toisen kuumevaiheen aikana tapahtuvat myös halvaukset. Ne tulevat yleensä hitaasti eivätkä esiinny symmetrisesti. Esimerkiksi raajassa toiset lihasryhmät halvaantuvat täydellisemmin kuin toiset. Usein halvaantuu ensin toinen raaja, sitten toinen. Halvaukset alkavat tavallisesti alapäästä. Ensin halvaantuvat jalat, sitten vatsa- ja selkälihakset, usein rakko ja suolisto. Myöhemmin halvaantuvat yläraajojen, hartianseudun ja niskan lihakset. Kun pallea ja hengityslihakset ovat halvaantuneet, on tultu taudin erittäin vaaralliseen vaiheeseen hengityshalvaukseen. Koskaan ei voi mennä etukäteen sanomaan, miten monia ja kuinka vaikeita halvauksia voi kussakin tapauksessa tulla. Yleinen toteamus on, että niin kauan kuin potilaalla on kuumetta, voi uusia halvauksia yhä ilmaantua.

Toisissa tapauksissa halvaukset alkavat nielusta. Tämä ns. bulbaarinen muoto on erittäin vaarallinen, koska nieluhalvaus saattaa melko nopeasti aiheuttaa hengitysvaikeuksia ja tukehtumisvaaran. Sama saattaa olla seurauksena silloin, kun aivoissa olevat hengitysliikkeitä säätelevät hermokeskukset vioittuvat.

Taudin huippukohta on eri tapauksissa hyvin erilainen. Kaikkein vaikeimmissa tapauksissa potilas on käytännöllisesti katsoen täysin halvaantunut. Hän pysyy hengissä vain hengityskoneen avulla.

Taudinkuva ei kuitenkaan läheskään aina ole edellä selostetun kaltainen. Mm. kaksijaksoinen kuume esiintyy vain noin joka toisessa tapauksessa.

Polion eri muodot.

Poliotapaukset voidaan jakaa kahteen suureen ryhmään, kliinisiin ja subkliinisiin. Ensin mainittuun ryhmään taas kuuluu erimuotoisia poliotapauksia sen mukaan, missä vaiheessa polion kehitys pysähtyy. Polion taudinkuvalle näet on tyypillistä, että se saattaa pysähtyä missä vaiheessa tahansa. Sen perusteella kliiniset poliotapaukset jaetaan kolmeen ryhmään:
— keskeytyneet eli abortiiviset,
— halvauttamattomat eli nonparalyyttiset,
— halvauttavat eli paralyyttiset.

Jos potilas sairastaa vain esikuumeen, nimitetään tapausta keskeytyneeksi (abortiivinen). Tapausta, jossa potilas sairastaa esikuumeen lisäksi varsinaisen kuumeen tai ainakin alkupuolen varsinaisesta kuumevaiheesta, mutta halvauksia ei ilmaannu, kutsutaan halvauttamattomaksi (nonparalyyttinen). Tämä on eräänlainen polion aiheuttama aivokalvontulehduksen muoto. Kolmas muoto on hal-

vauttava (paralyyttinen). Tähän sairastuu vain suhteellisen pieni osa kaikista poliopotilaista.

Kaksi ensinmainittua muotoa paranevat aina täydellisesti. Kolmas eli halvauttava muoto aiheuttaa melkein aina lievemmän tai pahemman invaliditeetin, jopa toisissa tapauksissa johtaa kuolemaan.

Subkliininen muoto on kaikkein lievin ja kaikkein yleisin. Oikeastaan ei tällöin voida puhua varsinaisesta sairaudesta, koska mitään taudinoireita ei ole todettavissa tai ne ovat niin lievät, ettei asianomainen kiinnitä niihin huomiota. Mutta näinkin lievä tartunta on kyllin tehokas saamaan aikaan potilaan vereen vasta-aineita aivan samalla tavalla, kuin on asianlaita kaikissa kliinisissä tapauksissa. Näyttää siltä, ettei kehittyvien vasta-aineiden määrä ole riippuvainen taudin ankaruudesta. Jokaisessa tapauksessa, missä vasta-aineita syntyy, asianomainen on tullut immuuniksi. Vasta-aineet suojaavat häntä sairastumasta uudelleen ainakaan saman tyypin viruksien aiheuttamaan polioon. Jatkuu.

Neiti: missä täällä ovat kuurojen juhlat?
Poliisi: Tuollahan ne. Mutta ettekö jo ole lukeneet omasta Kuurojen Lehdestänne juhlapaikan osotetta?
Neiti: En ole.
Poliisi: Tilatkaa se ja lukekaa, niin tiedätte!

SOSIAALIHUOLTOA

Tosielämän kuvaus.

Kirj. Uuras Luuta.

Tämä on tarina Herpertistä, joka tarvitsi sosiaalihuoltoa ja saikin sitä peräti kolmen kunnan taholta.

Herpetti oli kuuro, hän teki mitä teki, töitä joskus jos sai, möi lehtiä ja ynnä muuta ja niin ansaitsi niukkaa leipäänsä. Niukkaa ja tiukkaa oli Herpertin elämä, varsinkin kun hän henkiseltä kehitykseltään oli tuollaista yksinkertaista laatua. Siksipä näytti tulevan seinä eteen tuossa elämisessä.

Herpertillä oli ystäviä, kuuroja nämäkin, mutta senverran asioista ja tavoista selvillä, että otaksuivat Herpertillä olevan mahdollisuuksia ja oikeuksia kunnalliskotiin.

Asiasta tehtiin selkoa kiltille sisar Annukalle, joka avuliaana ryhtyi aatetta hoitamaan. Soitti ja kävi kaupungin huoltoisien puheilla, puhui Herpertin asemasta ja tilasta. Huoltoisät sanoivat jotta jaa ja juu, kai se Herpetti huoltoa tarvitsee, mutta kai se on niin, että Vaan kunta on Herpertistä vastuussa, koska Herpetti vielä viime vuonna Vaan kunnassa asui.

Otettiinpa yhteys Vaan kuntaan. Jaa ja juu, sanoivat kunnan huoltoisät, kyllä kai se Herpetti on huollon tarpeessa, kyllä he sen tietävät, koska Herpertti oli siellä Vaan kunnassa 10 vuotta asunut. Mutta koska Herpertti nyt asuu kaupungissa niin hoitakoon kaupunki hänet.

Ymmyrkäinen siis oli asia ja se siirrettiinkin maaherralle, joka saisi ratkaista, jotta kaupunkiko vai Vaan kuntako Herpertin kunnalliskotiin ottaisi.

Odotettiin. Syksy tuli ja Herpertin asema huononi. Ei ollut työtä, ei kohta asuntoakaan.

Puhuttiin jälleen kaupungin huoltoisille, jotta sittenkin järjestäisivät Herpertin sinne huoltokotiin. Ei käy, sanoivat huoltoisät, jos he Herpertin ottaisivat, niin saisivat he palkata hänelle hoitajan, joka ymmärtäisi Herpertin viittomista. Hoitaja kun kävelee Herpertin perässä, niin ei Herpetti pääse pahoja tekemään.

Jaan kunnassa sattui olemaan muuan ystävä, kuuro, joka suostui ottamaan Herpertin luokseen, kuukaudeksi tai pariksi.

Herpertti siis siirtyi Jaan kuntaan.

Samaan aikaan kokoontuivat maakunnan sosiaaliisät neuvonpitoon ja lehdistö kävi haastattelemassa isiä. Kaupungin pää-huoltoisä, puhui kauniisti sosiaalihuollon alasta, kuinka se ei rajoitu ainoastaan aineelliseen apuun vaan lisäksi annetaan kärsiville rohkaisevia neuvoja ja elämisenohjeita.

Näitä rohkaisevia neuvoja ja elämisenohjeita Herpertti sitten sai ja kolmelta kunnalta.

Sattuipa eräs Jaan kunnanisistä huomaamaan, jotta sinne Jaan kuntaan on ilmestynyt tuollainen eläjä kuin Herpertti. Otti selvää, jotta mistä Herpertti oli tullut ja mitä toimitteli. Soittipa sitten Vaan kuntaan, huoltoisille.

— Jaa, sanoivat nämä, vai on se Herpertti siellä Jaan kunnassa. Mutta ei Herpertti meille kuulu, antaa elää siellä vaan.

Jaan kunnanisä soitti kaupunkiin huoltoisille.

— Vai on Herpertti siellä, vastasivat kaupungin huoltoisät, se on hyvä ja erinomainen asia. Antaa olla siellä vaan.

Se Jaan kunnanisä soitti lopulta oman kuntansa huoltoisille ja selosti Herpertin asiaa perinpohjin.

— Tämähän on hirveää, sanoivat Jaan kunnan huoltoisät, nyt se Herpertti jää meidän vaivoille. Menkää heti sinne missä Herpetti asuu ja käskekää heittämään hänet ulos.

Sen pituinen se. On siinä huoltoapua.

Shakkia

SHAKKILIITON KUULUMISIA

Näin uuden vuoden alkaessa toivotamme menestyksellistä uutta vuotta. Vanhan vuoden vierittyä muistojen joukkoon, tahtoo SKSL:n toimikunta esittää vilpittömät kiitokset kaikille shakkikerhoille, shakinpelaajille ja shakin ystäville siitä hyvästä yhteistyöstä, joka päättyneen vuoden aikana on antanut tehokasta virikettä toiminnallemme.

* * *

Myöhäistä ei ole hieman pakista tänä ajankohtana eräästä Jyväskylän jälkinäytöstä. Muistissamme on viime vuoden shakkimestaruuskilpailut, jotka olivat Jyväskylässä. Niissä kilpailuissa kuopion »poika» A. Savolainen veti pitemmän korren voittaessaan Suomen mestaruuden ja uusi tulokas Lius kipusi toiseksi. V. 1956 mestari P. Keto jäi jumboksi. I-luokan pelaaja E. Haapanen sai siinä luokassa ensimmäisen palkinnon. Hänestä tuli mestariluokan kanditaatti. Viime vuoden marraskuussa Keto ja Haapanen ottelivat keskenään Turussa kaksi peliä. P. Keto voitti molemmat pelit tuloksin 2—0. E. Haapanen jäi vielä jatkuvasti I-luokkaan.

* * *

Julkisuudessa on paljon puhuttu rahankeräyksestä. Mitä sitten on rahankeräys, josta viime numerossa osittain mainittiin. Haluamme tätä asiaa selvittää. Rahankeräyslupaa ei tätä kirjoitettaessa ole vielä tullut. Taitaa tulla aikanaan ja niitä keräyslistoja painetaan 30 kappaletta lähetettäväksi shakkikerhojen puheenjohtajille. Toivottavaa on, että pannaan yhteisesti hihat heilumaan saadaksemme siedettävän summan kokoon Lontoon matkakassaan. Huittisten Heikin tapaan emme halua olla saamattomia. Tarkoituksena on lähettää shakinpelaajia ensi vuonna toukokuussa Lontooseen ottamaan osaa maailman shakkikkilpaan. Ainakin 4 pelaajaa saisi olla. Mutta riippuu matkarahoista mitenkä paljon sitä saadaan kokoon.

Shakkiterveisin Edvard Saarinen
SKSL:n sihteeri

OULUN Kuurojen Shakkikerhon vuosikokous pidetään tammikuun 26 p:nä yhdistyksen vuosikokouksen jälkeen. Esillä sääntömääräiset asiat.

Urheilua

SKUL:n maastojuoksumestaruuskilpailut pidettiin Lappeenrannassa Huhtiniemen maastossa syyskuun 15 p:nä Lappeenrannan Sisun järjestämänä. Tulokset:

Yleinen sarja 5 km: 1) K. Kuningas, Valpas 17.36,8. 2) P. Leppänen, Sisu 19.00. 3) M. Lepistö, Valpas 22.49.

Ikämiesten sarja 5 km: 1) T. Vallenius, Valpas 18.10,4. 2) P. Leikas, Lahden K.U. 18.20,8. 3) V. Pelli, Kunto 19.06.

Nuorten sarja 5 km: 1) P. Moilanen, Jalo 18.34,2. 2) S. Kaijanen, Sisu 18.36,4. 3) V. Lampinen, Valpas 18.56. 4) T. Kaarniemi, Sisu 23.50.

Joukkuejuoksu (3 miestä): 1) Turun Valpas (Kuningas, Vallenius ja Lampinen) 54.43,2. 2) Lappeenrannan Sisu (Leppänen, Kaijanen ja Kaarniemi) 61.43,4.

Varmin mestariehdokas Lepistö valitettavasti juoksi harhaan, mikä vei muutamia kalliita minuutteja, mutta juoksi sisukkaasti loppuun.

MIKKELIN Kuurot Urheilijat r.y:n vuosikokous pidetään tammikuun 12 p:nä klo 12 Kuurojen talossa Akkavuorenkatu 5 (ent. Tenholank. 29). Toivottavasti Kauko Mäkelä tulee tekniikkakurssille. Tervetuloa uudet ja vanhat jäsenet.

VAASAN Wellaksen sääntöjen määräämä vuosikokous pidetään tammikuun 25 p:nä klo 19 Kuurojen Valistustalossa Käsityöläiskatu 6. Vanhat ja uudet jäsenet tervetulleita.

TAMPEREEN Kuurot Urheilijat r.y:n vuosikokous pidetään sunnuntaina 26 p:nä tammikuuta klo 18 Kuurojen Yhdistyksessä Satamakatu 1 B 2. Käsitellään sääntöjen 6 §:ssä määrätyt asiat.

KUUROJEN Sisu r.y:n vuosikokous pidetään tammikuun 26 p:nä klo 15 Kuurojen talossa. Tervetuloa vanhat ja uudet jäsenet.

Kuurojen Sisu r.y. järjestää S.K.U.L:n kuurojen hiihtomestaruuskilpailut Lappeenrannassa helmikuun 15—16 p:nä Huhtiniemen maastossa. Tarkemmin ilmoitetaan helmikuun numerossa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

VAASAN Wellas haluaa lausua parhaat kiitokset niille yhdistyksille, järjestöille ja yksityisille henkilöille, jotka onnitteluin, lahjoin ja puhein kunnioittivat Wellaksen 25-vuotistilaisuutta.

Vaasan Kuurojen Urheiluseura Wellas.

Kokouksia

ALAVUUDEN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään tammikuun 5 p:nä Nyyrikki Olkkosen talossa. Samalla vietetään loppiaisaattoa. Vanhat ja uudet jäsenet tervetulleita!

PIETARSAAREN Kuurojen Yhdistys järjestää joulujuhlan Kirkkorannan seurakuntatalossa sunnuntaina tammikuun 5 p:nä klo 16. Hyvä ohjelma. Tervetuloa!

KAINUUN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään Kajaanissa Asuntola 62 J. Saarisen vinttikamarissa tammikuun 5—6 p:nä, alkaen klo 12. Ohjelmaa. Kahvitarjoilu kaikille. Toimittaja Pitkänen tulee elokuvaesityksineen. Tervetuloa!

SAVONLINNAN Kuurot r.y:n vuosikokous on tammikuun 11—12 p:nä, alkaen lauantaina klo 18 Puistokadun kansakoululla. Jäsenkirjat mukaan! Toimittaja Pitkänen tulee lisäämään ohjelmaa! Tervetuloa!

VARKAUDEN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään sunnuntaina tammikuun 12 p:nä klo 18 Tehtaan kansakoulussa. Tervetuloa!

Kuurojen Raittiusseura SURD Dövas Nykterhetssällskap r.y:n vuosikokous pidetään Helsingin Kuurojen Yhdistyksellä lauantaina tammikuun 18 p:nä klo 19. Kaikki jäsenet saapukaa!

IMATRAN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään lauantaina tammikuun 18 p:nä klo 18 Voimalaitoksen ruokalassa. Kaikki tervetulleita!

LAPPEENRANNAN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään sunnuntaina tammikuun 19 p:nä klo 13 omassa talossa Yrjönkatu 3. Valmistellaan 50-vuotiskokouksen asioita. Toimittaja Rurik Pitkänen saapuu. Kaikki tervetulleita, vanhat ja uudet jäsenet. Saapukaa kokoukseen päättämään yhteisistä asioista vuodelle 1958!

Toivotamme kaikille jäsenille menestystä ja onnea vuodelle 1958. Kuulemiin tammikuussa!

OULUN Kuurojen Yhdistyksen **esitelmäpäivät** pidetään Kuurojen talossa tammikuun 25 p:nä ja **vuosikokous** samassa paikassa seuraavana päivänä tammikuun 26 p:nä. Kaikki tervetulleita. Puhujaksi lupautunut toimittaja Pitkänen.

KARJALAN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään Kouvolassa Keskuskansakoululla tammikuun 26 p:nä klo 10. Jäsenet, saapukaa joukolla tilaisuuteen. Uudet jäsenet tervetulleita.

VAASAN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään tammikuun 26 p:nä klo 14. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Tervetuloa vanhat ja uudet jäsenet.

HELSINGIN K.Y:n Nuorten Kerhon vuosikokous on yhdistyksen huoneustossa sunnuntaina tammikuun 26 p:nä klo 19. Kaikki jäsenet saapukaa kokoukseen.

VAKKA-SUOMEN Kuurojenkerhon vuosikokous pidetään Niinikankaan talossa Piuhassa sunnuntaina helmikuun 2 p:nä klo 10. Kaikki jäsenet tervetulleita.

HÄMEENLINNAN Kuurot r.y:n sääntömääräinen vuosikokous on helmikuun 2 p:nä klo 14 Hätilän seurakuntatalossa Tuomelankatu 17.

LAHDEN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään helmikuun 2 p:nä klo 12 Yhteislyseolla. Jäsenet tervetuloa!

SEINÄJOEN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään helmikuun 2 p:nä klo 11 Työväentalon yläkerrassa. Tervetuloa.

HKY 1895 HDF

HELSINGIN Kuurojen Yhdistys - Helsingfors Dövas Förening r.y:n vuosikokous pidetään helmikuun 2 p:nä klo 18 omassa huoneustossa Liisank. 27 A 8. Esillä sääntöjen edellyttämät asiat. Vuosikokoukseen pääsevät vain ne jäsenet, jotka ovat suorittaneet jäsenmaksunsa v:lta 1957.

RIIHIMÄEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään helmikuun 2 p:nä Otto Virtasen kodissa Uramonrinne 9 klo 13. Vanhat ja uudet jäsenet tervetulleita.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään helmikuun 9 p:nä klo 18 kuurojenkoululla. Kokouksessa käsitellään myös yhdistyksen kesäkotia koskevat asiat.

KOTKAN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään Työväentalolla sunnuntaina 9 p:nä helmikuuta, alkaen klo 12. Kaikkien jäsenten läsnäolo välttämätön.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidetään helmikuun 16 p:nä klo 15 omassa huoneustossa Satamakatu 1 B.

HELSINGIN Kuurojen Ystävät - De Dövas Vänner i Helsingfors r.y:n vuosikokous pidetään Suomen Kuurojen Liiton istuntohuoneessa keskiviikkona helmikuun 19 päivänä klo 18. Esillä sääntöjen määräämät vuosikokousasiat.

MIKKELIN kuurojen Yhdistyksen **illanvietto** pidetään omassa talossa Akkavuorenkatu 5 lauantaina helmikuun 22 p:nä klo 18. Hauskaa ohjelmaa, mm. elokuvaesityksiä ja taikatemppuja.

Vuosikokous pidetään sunnuntaina samassa paikassa klo 12. Tervetuloa kaikki jäsenet ja jäseniksi aikovat. Yhdistyksen talo on nyt sisältä korjattu, joten siellä on hauska kokoontua.

Merkkipäiviä

70 VUOTTA täytti 25. pnä lokakuuta PAULIINA SÄISÄ kotonaan Vierämän Halmeniemellä.

50 VUOTTA täytti verhoilija ANTTI HÄRMÄ marraskuun 5 pnä Seinäjoella. Hän on syntynyt Keuruulla ja käynyt Kuopion Kuurojenkoulun. Koulunkäynnin jälkeen oli hän aluksi puusepän opissa, mutta ei ammatti häntä innostanut ja hän antautui verhoilijan työhön, kehittyen taitavaksi ammattilaiseksi, työskennellen 3-vuotisen opin jälkeen m.m. Jyväskylässä.

Avioliiton solmittuaan muutti hän vaimonsa Allin, os. Hakolan kanssa, asumaan omaan taloon Seinäjoelle.

Antti Härmä on ollut innokas yhdistysmies, ja hän on uhrautuvasti toiminut Seinäjoen Kuurojen Yhdistyksen hyväksi. Kiitollisuuden osoitukseksi toiminnastaan hänet kutsuttiin sen kunniajäseneksi v. 1954.

Merkkipäivänään joutui Antti Härmä monenlaisten kunnianosoitusten ja onnittelujen kohteeksi.

50 VUOTTA täytti sahuri PAAVO LUUKKONEN joulukuun 18 pnä Kuopiossa.

Kotimaasta

KUOLLUT. Työmies AUGUSTI ASIKAINEN kuoli Kuopiossa lokakuun 28 pnä 78 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt Kuopiossa ja käynyt Mikkelin Kuurojenkoulun. Kuopion kaupungin töissä hän työskenteli useita vuosia ja vietti viimeiset elinvuotensa Kuopion Harjulan kunnalliskodissa.

VARKAUDEN Kuurojen Yhdistys järjesti marraskuun 2—3 p:nä esitelmäpäivät ja toimintansa 10-vuotisjuhlan tehtaan ammattikoululla. Tilaisuuteen oli saapunut joukolla oman paikkakunnan ja sen lähiympäristön kuuroja. Kaukaakin oli moni kohtalotoveri suunnannut matkansa Varkauteen valistuksen ja virkistyksen lähteelle.

Lauantain illanvieton ohjelman alotti yhdistyksen puheenjohtaja rouva Helvi Artinen tervehdyssanoilla. Runon »Kurjet» esitti sihteeri Toivo Sivula. Rouva Aura Ahlbäck Helsingistä piti esitelmän

Varkauden K.Y:n 10-v. juhlasta.

Fredrika Runebergista, jonka syntymästä on syyskuun 2 p:nä kulunut 150 vuotta. Kahvitauon jälkeen esitelmöi toimittaja R. Pitkänen Suomen kuurojen opetuksen isän C. O. Malmin elämän työstä ja kuurojen yhdistysten toiminnan merkityksestä kuuroille. Ohjelmassa oli vielä herra T. Sivulan lauluesitys »Vuorenlouhijat» ja filmiesitys.

Sunnuntaina päivällä pidettiin samassa paikassa yhdistyksen 10-vuotisjuhla. Ammattikoulun pieni mutta moderni juhlasali oli tilaisuutta varten juhlaasuun saatettu. Puhujakoroke oli katajanoksin ja elävin kukin somistettu. Kahvipöydät, joiden ääressä istuttiin oli Savon kelta-musta värein ja kukkasin aistikkaasti laitettu. Rouva Artisen lausuttua yleisön tervetulleeksi, kunnioitettiin hetken hiljaisuudella tänä syksynä ijäisyyskutsun saaneiden jäsenten Matti Artisen ja Santeri Clumeruksen muistoa. Varkauden kuurojen kuoro esitti Savolaisten laulun. Herrat Eukari Happonen ja Toivo Sivula selostivat yhdistyksen 10-vuotistoimintaa, josta ilmeni, että pieni yhdistys on välillä saanut kitua sopivien voimien puutteesta toisten toimihenkilöiden ollen ylikuormitettuja omien kotitalojen rakentamispuuhien takia, mutta silti on sinnikkäästi eteenpäin pyritty. Rouva A. Ahlbäckin pidettyä esitelmän seurasi vapaa sana. Suomen Kuurojen Liiton ja Helsingin Kuurojen Yhdistyksen tervehdykset juhlivalle yhdistykselle esitti rouva Aura Ahlbäck, Kuopion Kuurojen Yhdistyksen herra T. Oksman ja Varkauden kuurojen Urheiluseuran herra ja rouva Parviainen, ojentaen kukkavihon. Adressein onnittelivat Jyväskylän, Säynätsalon, Lappeenrannan, Tyrvään ja Porin Kuurojen Yhdistykset ja sähkösanomin Kotkan Kuurojen Yhdistys. Lopussa nautittiin kahvista ja hilpeästä seurasta.

KOUVOLASSA marraskuun 17 pnä pidettiin ensimäiset yhteiset kuuron ja kuulevan seurakuntaväen kirkkojuhlat. Näistä kirkkopäivistä kirjoittaa mukana ollut rva Kola Kouvolan Sanomissa seuraavaa:

Viime sunnuntain jumalanpalvelus oli tavanmukaisuudesta poikkeava: vietettiinhän silloin Kuurojen Kristillisen Kirkkopäivän alkajaisjumalanpalvelusta. Alttaripalveluksen suoritti Kouvolan nuorisopastori Tapani Saarinen, rouva Katri Pitkäsen Helsingistä tulkitessa toimituksen viittomakielellä kuuroille.

Päiväsaarnan piti kuurojen pappi, rovasti Otto Myyryläinen kuuroille ja kuuleville samanaikaisesti. Virret tulkitsi kuuroille viittomalla rouva Pitkänen, seurakuntasisar Anni Kähkösen avustamana.

Välittömästi jumalanpalveluksen jälkeen siirtyivät kuurot ystävineen seurakuntasali Beteliin, jossa heitä oli Kouvolan seurakunnan edustajina vastaanottamassa rovasti Wahl, rehtori Helvi Honka ja rouva Kuusisto, johdattaen juhlavieraat tervetuliaistoivotusten jälkeen heti katettuna odottavan kahvipöydän ääreen.

Kahvinjuonnin jälkeen aloitti rovasti Wahl ohjelman puhuen 2 Korintt. kirj. 15: 5 johdolla aiheesta: »Me hajoitamme maahan järjen päätelmät ja jokaisen varustuksen, joka nostetaan Jumalan tuntemista vastaan», rovasti Myyryläisen tulkitessa tämän kuuroille.

Seurasi rovasti Myyryläisen puhe, jossa hän erikoisesti teroitti mieliin, että kun kuurot viettävät hiljaista, eristettyä elämäänsä, kulkien yksinäisinä keskuudessamme, niin rakkaus on se sellainen ihmeellinen »kieli», joka auttaa ymmärtämään ja yhdistämään meitä.

Rouva Pitkänen esitti sydämiin käyvästi, voimakkaasti eläytyen runon »Kuuro». jonka on kirjoittanut edesmennyt Kuopion Kuurojen Koulun johtaja Kustaa Killinen.

Tämän jälkeen puhui pastori Saarinen, rovasti Myyryläisen edelleen tulkitessa I Filippiläiskirj. 1: 6 johdolla: »Jumala vie työnsä päätökseen. Kaikki Hänen työnsä ovat täydelliset. Kun jumala on aloittanut hyvän työn, ei työ saa jäädä kesken. Sallithan sinäkin sen sinun kohdallasi viedä päätökseen.»

Kuurojen kuoro lauloi viittomalla rva Pitkäsen johdolla »Mun kanteleeni kauniimmin» ja »Ken on luonut kukkasen».

Rouva Pitkänen mainitsi puheessaan mm.: »Me kuurot iloitsemme, että olemme päässeet tämän seurakunnan yhteyteen ja saaneet uusia ystäviä. Kuuro tarvitsee ystävyyttä ja rakkautta. Jumala osoittaa rakkautensa siinäkin, että Hän näin purkaa rajaaitoja ja ohjaa meitä kuulevan maailman yhteyteen, että henkemme voi kehittyä. Afrikassa Eritreassa on kuurojen koulu, jossa toimii opettajana Suomesta sinne siirtynyt kuurojen koulun opettaja Elsie Roos ja on hänellä siellä kolmetoista oppilasta. Suomen kuurot koettavat voimiensa mukaan rahoittaa tätä lähetystyötä». Tilaisuudessa kerätty kolehti tuotti sievoisen summan edelleen Eritreaan lähetettäväksi.

Tämän jälkeen seurakuntasisar Kähkönen johdatti kuulevat pyhäkoululapsensa saliin ja lapset lauloivat pari laulua.

Vielä lapset ja kaikki yhdessä laulaen ja viittomalla esittivät »Ken on luonut kukkasen».

Rva Pitkänen esitti »Sun rauhasi anna mulle» ja hänen johdollaan kaikki kuurot yhdessä »Mä olen niin pienoinen». Neiti Eva Leino esitti kauniisti »Oi katsoppa lintua oksalla puun».

Kuurojen yhdistyksen puheenjohtaja Simo Paavilainen toi kiitoksensa kuurojen puolesta Kouvolan Seurakunnalle ja ohjelman suorittajille onnistuneista kirkkopäivistä, jotka ovat kuurojen maailmassa kuin virkistäviä keitaita erämaan kulkijalle. Tilaisuus päättyi rovasti Myyryläisen päätössanoihin ja Herran siunaukseen.

SYDÄMELLISET kiitokseni kaikesta ystävällisyydestä joka tuli osakseni täyttäessäni 50 vuotta.
Hiekkaharjussa 5. 12. 57.

Eeva Östman

OSAKSENI 70 vuotispäivänäni tulleista ystävyyden osoituksista pyydän lausua sydämelliset kiitokset.

Sigrid Virmavirta

PYYDÄMME lausua sydämelliset kiitokset kaikille niille yhdistyksille, järjestöille ja yksityisille henkilöille, jotka onnitteluin, lahjoin ja puhein kunnioittivat Yhdistystalomme vihkiäistilaisuutta.

Vaasan Kuurojen Yhdistys r.y.

VAATIMATON, ruanlaittoon ja sisätaloustehtäviin tottunut 21—40 v. **tyttö tai leskirouva** saa pitempiaikaisen paikan yksinäisen kuuron poikamiesisännän taloudessa. Karjanhoitaja on. — Oma huone uudessa talossa. Hakemus palkkavaatimuksineen ja valokuva lähetettävä allekirjoittaneelle, os.: Haapajärvi O. l., Kopola.

Vilho Kyllönen.

KIHLOISSA

ANNELI KANGAS Toivakka — **MATTI JOKINEN** Jämsänkoski

†

Rakkaamme

Mauno Matias Lammassaari

synt. 27. 12. 1914,

kuoli 18. 11. 1957 Rovaniemellä

Kaipauksella muistaen.
Elina ja Meeri
äiti ja veli
ym. sukulaiset ja
tuttavat.

Niin äkkiä voi tuonen kutsu tulla,
hetkellä, jot' ei voi aavistaa.

Lämmin Uuden Vuoden toivotus Hänelle...

TAKUU TUOTE

ATLAS-malli 6880

SUOMEN TRIKOO

Atlas takaa laadun

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

63. vuosikerta 1958

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: URHO KIERIMO, Lempäälä, Toutonen

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 1 päivää. Muotokuvista seurattava 500:— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1958 kotimaassa ja Pohjoismaissa 500:—, ulkomaille 600:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Malminrinne 2 A 14, Helsinki. Puh. 36 678.

Käyttäkää kirjeenvaihdossanne kuurojen hyväksi kauniita

KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ

Hinta 5:— kpl.

40 merkin arkki 200:—

Myyjiä otetaan.

Yhdistykset ja yksityiset saavat tilata niitä os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 - Helsinki

Postisiirtot. 6825

KOULUILLE

suosittelemme seuraavia oppikirjoja:

U. Kierimo:
Ensimmäinen lukukirjani 200:—

U. Kierimo:
Pienviljelyksen alkeistietoja 50:—

H. Nyberg:
Katekismus ja kristinoppi 150:—

A. I. Savolainen:
Raamatunhistoria 200:—

E. J. Pesonen:
Luonnontieto 200:—

Heikki Mylläri:
Ammatinvalinnan ohjeita kuuroille ilmaiseksi jaettavaksi koulunsa päättäville oppilaille.

Hintaan lisätään lähetyskulut.

Tilattavissa os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 - Helsinki - Postisiirto 6825

Sormiaakkosten osaaminen

on "KIVAA"

Te voitte opettaa ystävänne käyttämään niitä. Lähettäkää hänelle kaunis sormiaakkoskortti — se tuottaa hänelle mukavan harrastuksen ja teille hyötyä ja iloa. Myös moni kuuleva ostaisi sellaisen voidakseen keskustella kuuron toverinsa kanssa.

Korttien hinta on 10:— kappaleelta, mutta jos tilaatte niitä vähintään 100 kappaletta, saatte 30 %:n alennuksen. Tällöin 100 kappaletta maksaa ainoastaan 700 markkaa.

Yhdistykset, tilatkaa näitä myytäväksi.
Sormiaakkoskortteja saa tilata osotteella:

Suomen Kuurojen Liitto ry.

Liisank. 27 E 10 - Helsinki, Postisiirtotili 6825

Tilatkaa vuodeksi 1958 —

Prenumeréra för år 1958 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 63 — 62 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Neuvottelukunta:
Jaakko Väisälä, Kaisu Korhonen, Urho Paljakka, Jarmo Narmala, Urho Lehtimäki.

Tilaushinnat:
500:— koko vuodelta. Ulkomaille 600:—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun »Kuurojen Joulun» ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 200 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudesta.

URHO KIERIMO
päätoimittaja - huvudredaktör

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Rådkommitte:
Jaakko Väisälä, Kaisu Korhonen, Urho Paljakka, Jarmo Narmala, Urho Lehtimäki.

Prenumerationspris:
400:— för hela året. Till utlandet 600:—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållskolorna kunna genom lärarna på prenumerera för 200 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandets krets.

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri - red.sekreterare

Kauppakirjapaino Oy, Helsinki 1957